

Miljøgodkendelse
Smågriseproduktion
v/Jesper Lousdal
Skærdalvej 4, 7760 Hurup
31. marts 2012

Miljøgodkendelse efter § 12 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" med ændringer pt. LBK nr. 1486 af d. 4. december 2009.

Ansøgnings nr.: 29964

Søndergård v. Jesper Lousdal

Skærdalvej 4, 7760 Hurup

31. marts 2012

Dion Nørgaard

Civilingeniør

Thisted

Miljøafdelingen

Kommune

Direkte: 9917 2233

Hovednr.: 9917 1717

E mail: DN@thisted.dk

Fælles: thistedkommune@thisted.dk

Web: www.thisted.dk

Indholdsfortegnelse

1	Datablad.....	4
2	Resumé og samlet vurdering	5
2.1	Ansøgning om miljøgodkendelse	5
2.2	ikke teknisk resumé.....	7
3	Generelle forhold.....	10
3.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	10
4	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	13
4.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	13
4.2	Placering i landskabet.....	15
5	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	16
5.1	Husdyrhold og staldindretning	16
5.2	Ventilation	19
5.3	Fodring	20
5.4	Energi- og vandforbrug.....	21
5.5	Affald	23
5.6	Driftsforstyrrelser eller uheld	25
6	Gødningsproduktion og håndtering	27
6.1	Gødningstyper og mængder	27
6.2	opbevaring af Flydende husdyrgødning	29
7	Forurening og Gener fra husdyrbruget.....	30
7.1	Ammoniak og natur.....	30
7.2	Lugt	36
8	Påvirkning fra arealerne	38
8.1	Udbringningsarealerne	38
8.2	Kvælstof og fosfor til fjord og hav.....	41
8.3	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	42
8.4	Kvælstof til grundvand.....	43
8.5	udbringningsarealer i forhold til beskyttet natur	43
9	Bedste tilgængelige teknik (bat).....	46
9.1	Teknologier bat	46
9.2	Energi- og vandbesparende foranstaltninger.....	46
9.3	Fodring	48

9.4	Management	49
9.5	Staldteknologi.....	50
9.6	Gødningsopbevaringsanlæg	53
9.7	Bedste tilgængelige udbringningsteknik	54
10	Alternative løsninger og 0- alternativet.....	56
11	Husdyrbrugets ophør.....	56
12	Egenkontrol og dokumentation	56
13	Offentlighedsfasen.....	58
15	Offentliggørelse og klagevejledning.....	60

1 DATABLAD

Titel: § 12 godkendelse af svineproduktion

Dato for indsendelse: 7. september 2010

Bedriftens navn: Gadegaard

CVR- nr. og P-nummer: CVR: 29 02 69 39 P-nr. 1000211339

CHR nummer: 73596

Ejendomsnummer: 7870178688

Matr. nr. og ejerlav:

Ejerlav: Vestervig By, Vestervig. Matr. nr.: 30a og 30f.

Ejerlav: Helligsø By, Helligsø. Matr. nr.: 3ai, 12b, 8l, 15d, 11c, 11d, 12d, 13g, 12c, 12e, 20d, 12f og 3a.

Adresse: Skærdalvej 4, Helligsø, 7760 Hurup.

Bedrifts ejer og ansøger: Jesper Lousdal, Skærdalvej 4, Helligsø, 7760 Hurup

Telefon 97 95 90 31, mobil 24 45 46 31

Konsulent: Morten Linnemann Madsen, LandboThy, Silstrupvej 12, 7700 Thisted

Telefon 96 18 57 38, E-mail mlm@landbothy.dk

Tilsynsmyndighed: Thisted Kommune

2 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

2.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jesper Lousdal har den 7. september 2010 ansøgt om udvidelse/ændring af dyreholdet samt udvidelse af staldanlægget på ejendommen Skærdalvej 4, 7760 Hurup.

Thisted kommune har den 5. januar 2008 givet miljøtilladelse til drift af ejendommen med 269,98 DE bestående af 630 søer med op til 18.900 producerede smågrise til ca. 32 kg salgsvægt og ca. 360 polte/slagtesvin pr. år. I forbindelse med udvidelsen etableredes der gylleseparation. Fiberfraktionen bortskaffes uden for ejendommen.

Det samlede godkendte areal for udbringning af den resterende gylle udgjorde den 5. januar 2008 128,34 ha.

Jesper Lousdal ansøger nu om udvidelse af dyreholdet til 369,89 DE bestående af 900 søer med en produktion af 28.600 smågrise til ca. 32 kg salgsvægt og ca. 550 polte/slagtesvin pr. år.

Det samlede areal for udbringning af husdyrgødning er 201,14 ha. Heraf ejes og forpagtes 99,92 ha. Den resterende del af husdyrgødningen afsættes til biogasanlæg.

Husdyrbruget har en tidligere godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 11. Ved denne udvidelse overskrides grænserne for godkendelsespligt fra § 11 til § 12. Der skal derfor foretages en fornyet miljøgodkendelse af det samlede husdyrbrug, selvom der foreligger en tidligere godkendelse efter lovens § 11.

Ansøgningen omfatter:

- Dyreholdet udvides fra 269,98 DE bestående af 630 søer og 18.900 producerede smågrise og ca. 360 polte/slagtesvin pr. år til 369,89 DE bestående af 900 søer med en produktion af 28.600 smågrise til ca. 32 kg salgsvægt og ca. 550 polte/slagtesvin pr. år samt 2 heste og 3 kvier (Dyreenheder er beregnet efter den pt. gældende husdyrgødningsbekendtgørelse).
- Der etableres en tilbygning til farestalden mod vest på 12,90 m
- Det samlede ejede areal for udbringning af den flydende del af gyllen fra gylleseparationen udgør 99,92 ha, derudover er der lavet aftaler med 101,92 ha for afsætning af husdyrgødningen. Af de 101,92 ha er der givet § 16 tilladelse til 21,91 ha tilhørende Boddum Bisgårdvej 5, 7760 Hurup, disse arealer er godkendt til 1,39 DE/ha. Øvrige aftalearealer er beliggende i robuste områder.
- Der er etableret gylleseparering på ejendommen. Den overskydende fiberfraktion afsættes til biogasanlæg.
- Den nye tilbygning til farestalden etableres med 60 kassestier med delvis spaltegulv.

- Eksisterende farestald er indrettet med 150 kassestier med fuldspaltegulv. I samme stald bygning findes smågrisestalden hvor der fremover opfedes smågrisene fra 7,4 til 32 kg på delvis spaltegulv.
- I de ældre stalde findes en løbeafdeling med 230 pladser samt plads til 192 polte samt en mindre fareafdeling med 28 pladser. Hertil et par heste og 3 kvier på dybstrøelse. Der laves ikke ændringer i denne del af anlægget.
- I den ny drægtighedsstald, der udvides med 155 pladser til 485 pladser, går søerne i løsdriftssystem på delvis spaltegulv.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Thisted Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 7. september 2010.

Gylle opbevares i de to eksisterende gyllebeholdere på hhv. 3.500 m³ og 1.830 m³.

Der er etableret mekanisk gyllesepareringsanlæg på ejendommen og fiberfraktionen afsættes udenfor bedriften.

Jesper Lousdal driver 99,92 ha for udbringning af husdyrgødning, der godkendes til udbringning af 1,4DE/ha. i væskefraktion fra separeret svinegylle samt i alt 2,4 DE gødning fra kvæg/heste. Derudover er der lavet gylleaftaler for afsætning af 111,6 DE almindelig gylle samt 28 DE af væskefraktion fra gylleseparationen.

Af aftalearealerne er der givet § 16 tilladelse til 21,91 ha tilhørende Boddum Bisgårdvej 5, 7760 Hurup, disse arealer er godkendt til 1,39 DE/ha. Resterende aftalearealer er beliggende udenfor nitrat og fosforklasse.

Aftalearealerne omtales ikke yderligere i nærværende godkendelse.

Der anvendes referencesædskifte S2 eller S4 på arealerne med undtagelse af markerne 3-1 og 19-0, hvor der anvendes sædskifte K13 vedvarende græs.

Bedriftsoplysninger og ejerforhold

Ejendommen Skærdalvej 4, 7760 Hurup ejes af Jesper Lousdal. Bedriften er tidligere godkendt af Thisted Kommune jf. miljøgodkendelse af d. 5. januar 2008.

Nærværende godkendelse omfatter alene anlæg og arealer drevet fra Skærdalvej 4, 7760 Hurup.

Placering

Anlægget er beliggende i landzone i den sydlige del af Thy.

Afstanden fra ejendommens bygninger på Skærdalvej 4 til nærmeste nabos landbrugsbeboelse er ca. 220 m. I luftlinje er der ca. 110 m til skel og ca. 220 m til offentlig vej.

Det nærmeste sommerhusområde er Draget 1.660 m i sydlig retning.

De nærmeste byer er Gettrup 2.700 m og Ydby 3.100 m i hhv. nord og nordøstlig retning. De nærmeste samlede bebyggelser er Helligsø 1.200 m og Sindrup 1.380 m, der ligger i hhv. nordvestlig og sydvestlig retning i en afstand af hhv. 1.500 m og 2.100 m.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at den nye tilbygning til farestalden etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger ind i gårdspladsen. Den fremtidige afstand mellem farestald og stuehus vil være på 5 meter og der er givet dispensation fra afstandskravet til beboelse på samme ejendom.

Da det nye byggeri etableres ind på gårdspladsen stilles der ikke krav om afskærmende beplantninger.

Resume af de miljømæssige konsekvenser ved projektet

Foder

Med anvendelse af gældende normer for foderets indhold af protein og fosfor til so- og smågriseproduktionen på Skærdalvej 4, viser beregningerne for produktionsændringen i Miljøstyrelsens husdyransøgningsprogram, at kravene til ammoniak og kvælstofudledning

samt fosforoverskud kan overholdes. Det anvendte indhold af næringsstoffer, der ligger til grund for miljøgodkendelsen fremgår af tabel side 18. Der anvendes tilsætning af 5 gr. benzoesyre pr FESv for at reducere ammoniakfordampningen i den producerede gylle.

Lugt

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt. Genekriteriet for lugt er overholdt, der er ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Biaktiviteter (særlige installationer m.m.)

Ingen.

Transporter til og fra ejendommen

Ændringen af ejendommen medfører en mindre stigning i antallet af transportere med gylle, husdyr og foder. Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem tættere bebygget områder, vurderes det, at ændringen i antallet af transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener.

BAT

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Nærmeste habitatnaturtyper er ikke særligt kvælstoffølsomme og tålegrænsen er ikke overskredet for naturtyperne. Det vurderes derfor, at naturtyperne og deres tilhørende arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt. Ejendommen har nogle enkelte udbringningsarealer både indenfor og grænsende op til Natura 2000. Påvirkningen fra udbringningsarealerne forventes at have en neutral effekt overfor habitatområdet.

I nærheden af ejendommen findes en række naturområder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Med henvisning til ammoniakberegningerne for omkringliggende naturområder er tålegrænsen ikke overskredet for naturtyperne. Det vurderes derfor at naturtyperne og deres tilhørende arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Thisted kommune vurderer på baggrund heraf, at projektet kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af § 3, § 7 eller habitatområder i nærheden. Der stilles ingen skærpede vilkår i forhold til at minimere ammoniakdepositionen i naturområderne.

Bilag IV arter

Der er indenfor en afstand af 700 meter fra ejendommen og mindre end 250 meter fra enkelte udbringningsarealer registreret Strandtudse og Odder.

Med den eksisterende viden om odderens og strandtudsens udbredelse og levevis vurderer Thisted kommune, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlige negative konsekvenser for arterne eller påvirke deres opholds-, yngle- og levesteder i en negativ retning.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

- Der indgår ikke arealer beliggende i nitratklasse.
- En enkelt mark er beliggende i fosforklasse 2/3 idet mark 25-0 på ca. 21 ha. har 1,1 ha i fosforklasse 2 og resten i fosforklasse 3.
- Der indgår ikke arealer beliggende i nitratfølsomt vandindvindingsområde.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Nissum Bredning. Ejendommen har arealer direkte til Nissum Bredning men disse anvendes ikke for udbringning af flydende husdyrgødning. Ifølge jordbrugskommissionens analyser af dyretrykket i området, hvor anlæg og udbringningsarealer er beliggende har været faldende i perioden 2007 til 2010. Ligeledes udgør projektet i sig selv under 1 % af den samlede udvaskning fra oplandet og overholder derfor gældende beskyttelsesniveau jf. Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven.

Kravet om fosforoverskud samt det beregnede BAT-fosforemissionsniveau er overholdt.

Det er kommunens vurdering, at den ansøgte drift, med anvendelse af foderkorrektioner for både fosfor og kvælstof samt anvendelse af gylleseparation og afsætning af fiberfraktion udenfor bedriften er tilstrækkelig til at begrænse kvælstof- og fosfor overskuddet fra markerne og dermed næringsstofudledningen til vådområder, og der stillers derfor ikke yderligere krav/vilkår til sædskifte og efterafgrøder.

Det forventes derfor ikke, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan have en væsentlig skadevirkning på de vådområder som arealerne afvander til.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Denne miljøgodkendelse gælder kun for husdyrbruget på Skærdalvej 4, 7760 Hurup som drives og ejes af Jesper Lousdal.

Dyreholdet udvides fra 269,98 DE bestående af 630 søer og 18.900 producerede smågrise og ca. 360 polte/slagtesvin pr. år til 369,89 DE bestående af 900 søer med en produktion af 28.600 smågrise til ca. 32 kg salgsvægt og ca. 550 polte/slagtesvin pr. år. Stort set alle smågrise sælges fra ejendommen ved ca. 32 kg.

Stald	Staldtype	Gulvtype	Antal	DE
Tilbygning farestald	farestald	Delvis spaltegulv	210	14,76
Farestald/smågrisestald	Farestald	Fuldspaltegulv	600	42,16
	smågrisestald	Delvis spaltegulv	28.600	142,42
Gamle stalde	Løbe- drægtighedsstald	Delvis spaltegulv	290	47,22
	Sopolte/slagtesvin	Drænet gulv	275	7,64
	Fareafdeling	Fuldspalter	90	6,32
	Sopolte/slagtesvin	50-75 % fast gulv	275	7,64
	Kvier	dybstrøelse	3	1,52
	Hest 500 – 700 kg	dybstrøelse	2	0,87
Drægtighedsstald		Delvis spaltegulv	610	99,33

I forbindelse med udvidelsen etableres en tilbygning til farestalden mod vest ind i gården på 12,90 m. Den nye tilbygning til farestalden etableres med 60 kassestier med delvis spaltegulv. Den eksisterende farestald er etableret med 150 kassestier med fuldspaltegulv. I samme staldbygning opfedes smågrisene fra 7,4 til 32 kg på delvis spaltegulv. I den drægtighedsstalden går søerne løse på delvis spaltegulv.

Smågrisene fravænnens ved ca. 7,4 kg og sælges ved ca. 32 kg.

Der anvendes gældende normer for foderets indhold af protein og fosfor til so- og smågriseproduktionen samt tilsætning af 5 gr. benzoesyre pr FESv for at reducere ammoniakfordampningen i den producerede gylle.

Gylle opbevares i ejendommen gyllebeholdere på hhv. 3500 m³ og 1830 m³ samt gyllekanaler (ca. 600 m³). Den angivne opbevaringskapacitet svarer til 9 måneder med den angivne produktion. Der er etableret gylleseparering på ejendommen. Den overskydende fiberfraktion afsættes til biogasanlæg.

Det samlede ejede og forpagtede areal for udbringning af den flydende del af gyllen fra gylleseparationen udgør 99,92 ha, derudover er der lavet aftaler med 101,92 ha for afsætning af husdyrgødningen. Af de 101,92 ha er der givet § 16 tilladelse til 21,91 ha tilhørende Boddum Bisgårdvej 5, 7760 Hurup, disse arealer er godkendt til 1,39 DE/ha. Øvrige aftalearealer er beliggende i robuste områder.

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt. Genekriteriet for lugt er overholdt, der er ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Datoer

Det forventes at byggeri og udvidelse af dyreholdet sker i løbet af sommeren 2012

Vilkår

- ❖ Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Skærdalvej 4, 7760 Hurup herunder samtlige udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen.
- ❖ Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 29.964 af 08.12.2011, senest opdateret til version 2, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
- ❖ Miljøgodkendelsen træder i kraft den dato den meddeles. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke påbegyndt indenfor 2 år, og hvis den ikke er udnyttet indenfor 3 år efter godkendelsens meddelelse.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

Anlægget er beliggende i landzone i den sydlige del af Thy.

Afstanden fra ejendommens bygninger på Skærdalvej 4 til nærmeste nabos landbrugsbeboelse er ca. 220 m. I luftlinje er der ca. 110 m til skel og ca. 220 m til offentlig vej.

Det nærmeste sommerhusområde er Draget 1660 m i sydlig retning.

De nærmeste byer er Gettrup 2700 m og Ydby 3100 m i hhv. nord og nordøstlig retning. De nærmeste samlede bebyggelser er Helligsø 1200 m og Sindrup 1380 m, der ligger i hhv. nordvestlig og sydvestlig retning i en afstand af hhv. 1500 m og 2100 m.

Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder, der i kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologiske interesseområder og kystnærhedszone.

I biologiske interesseområder, må der ifølge kommuneplan 2010-2022 ikke gennemføres projekter, der tilsidesætter beskyttelseshensynene for de pågældende områder. Samtidig må projekterne ikke forhindre, at der på længere sigt kan ske en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer indenfor det udpegede område.

Ammoniak depositionen i forbindelse med det ansøgte projekt vurderes ikke at tilsidesætte beskyttelseshensyn eller forringe den økologiske forbindelse af omtalte biologiske interesseområde. Driften af arealerne vurderes ligeledes ikke at skabe konflikt med beskyttelseshensynene til det biologiske interesseområde, idet anvendelsen af landbrugsjorden indenfor de biologiske interesseområder ikke ændres med det ansøgte projekt.

Der er ikke lokalplaner i området, der har betydning for nærværende ansøgning.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen Doverkil, Ydby Skjold, Boddum Bakker, der ligger over 4 km i øst for bedriften.

Fredningen ligger indenfor Natura 2000 område nr. 28: Agger tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø (Habitatområde nr. H28 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F23,

F27, F28 og F39). Med henvisning til ovenstående vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området vurderes det, at den ansøgte drift ikke er i konflikt med fredningen.

Afstandskrav

Afstandskrav jf. § 6 Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende:

	Afstand fra nærmeste stald med ændret dyrehold	Lovkrav (minimum)
Nabobeboelse u. landbrugspligt (<i>Helligsøvej 46</i>)	Ca. 600 m	50 m
Nabobeboelse m. landbrugspligt (<i>Skærdalvej 2</i>)	Ca. 200 m	50 m
Sommerhusområde (<i>Draget</i>)	Ca. 1,6 km	-

Afstandskrav jf. § 8 Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

	Afstand fra den nye stald	Lovkrav (minimum)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (mod syd)	Ca. 250 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 500 m	50 m
Vandløb/dræn/søer (<i>Vandløb</i>)	500 m	15 m
Offentlig vej (<i>Skærdalvej</i>)	Ca. 220 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>1 km	25 m
Beboelse på samme ejendom (dispensation foreligger)	Ca. 5 m	15 m
Naboskel (<i>Naboskel syd for ny stald</i>)	Ca. 110 m	30 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Thisted kommune vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og nabo- skel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er over- holdt.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer. Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil for- ringe de landskabelige- kulturhistoriske- naturmæssige- geologiske- eller rekrea- tive værdier i området.

Kirkebyggelinje: Der er ingen kirkebyggelinjer i nærheden af ejendommen.

Skovbyggelinje: Ejendommen er beliggende udenfor skovbyggelinje.

Fortidsmindebeskyttelseslinje: Anlæg placeres udenfor fortidsmindebeskyttelses- linjer.

Vejbyggelinje: Udenfor

Strandbeskyttelseslinje: Udenfor

Søbeskyttelseslinje: Udenfor

Kystnærhedszonen: indenfor (Dog skal man her være opmærksom på at denne zone ikke omfatter nødvendigt landbrugsbyggeri i umiddelbart tilknytning til ek- sisterende anlæg).

Kommunen vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer, er overholdt og at udvi- delsen kan ske uden væsentlig påvirkning af kvælstoffølsomme naturtyper, og at placeringen ikke er i modstrid med gældende planrammer for udviklingen i om- rådet.

4.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger i område udpeget som primært jordbrugsområde og udenfor bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger. Ejendommen ligger udenfor friluftsområder, kul- turmiljøer, fredet områder, natura 2000 områder, anlæg til fritidsformål, regionale rekrea- tive stier, kirkeomgivelser og særligt værdifuldt landskaber.

Afstandskrav til kirker og fortidsminder er overholdt.

Ejendommen ligger i et let kuperet område. Området er præget af kun få beplantninger bestående af ofte lave læhegn samt spredte landbrugsejendomme og beboelser.

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet og opfyldelse af dyrevelfærdsmæssige krav sker der en tilbygning til eksisterende farestald. Byggeriet fortages ind i gården.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens opfattelse, at byggeriet er nødvendigt for ejendommens drift, og sker i tilknytning til eksisterende byggeri. Der er ikke stillet særlige krav angående beplant- ninger omkring anlægget. Det er kommunens opfattelse, at der ikke sker væsentlige landskabelige ændringer ved udvidelsen af produktionen.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dyreholdets størrelse og sammensætning

Nudrift:

- 630 søer.
- 18.900 producerede smågrise til ca. 31 kg.
- 360 polte/slagtesvin pr. år.

svarende til 269,98 DE

Ansøgt drift:

- 900 årssøer.
- 28.600 smågrise fra 7,4 til ca. 32 kg.
- 550 Polte/slagtesvin pr. år.
- 3 kvier
- 2 heste

svarende til 369,89 DE.

Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

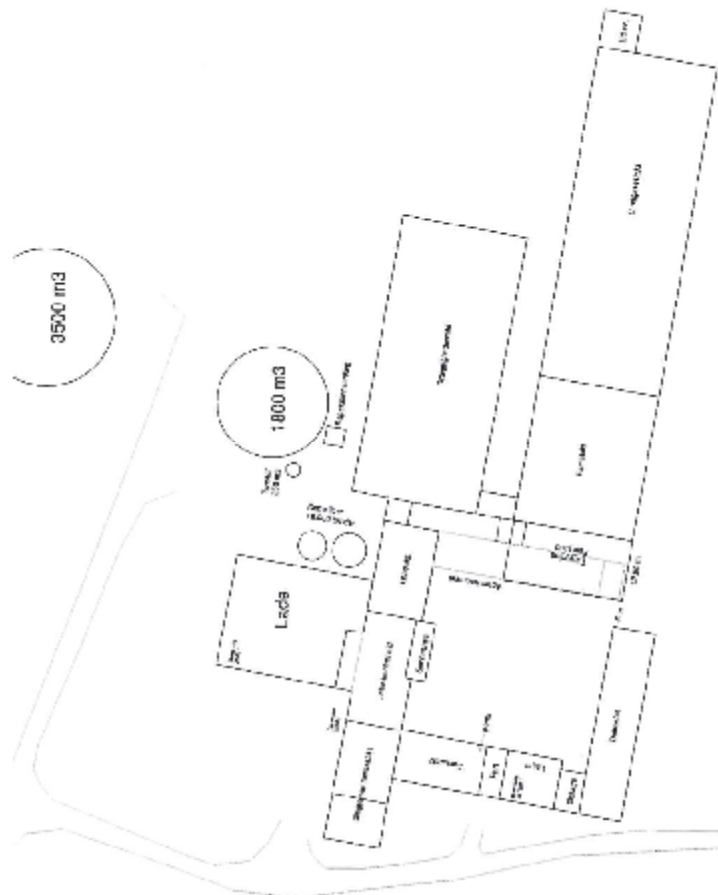
Staldindretning

De enkelte staldafsnits indretning fremgår af nedenstående tabeller fra ansøgningsstyret, Husdyrgodkendelse.dk.

ID for staldsystemer der indgår i ansøgningen

StaldID	Staldafsnit navn
ST-96168	Tilbygning farestald
ST-96169	Farestald/smågrisestald
ST-96170	Gamle stalde
ST-96171	Ny drægtighedsstald

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer.

Oversigt over staldsystemer der indgår i ansøgningen

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo09	Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	30	2,10
		Ansøgt	210	14,76
SvSo10	Årso, farestald, Kassestier, fuldspaltegulv	Nudrift	600	42,16
		Ansøgt	690	48,49
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	18900	90,72
		Ansøgt	28600	142,42
SvSo01	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	315	51,29
		Ansøgt	290	47,22
SvSI04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	360	9,17
		Ansøgt	275	7,64
SvSI03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	275	7,64
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	3	1,52
Hest03	1 voksen årshest, 500-700 kg	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	2	0,87
SvSo07	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	315	51,29
		Ansøgt	610	99,33

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse/ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE	
						Ind	Ud			
ST-96168	Nej	SvSo09	Nudrift	0	0			0,00	0,00	
			Ansøgt	210	60			0,00	14,76	
ST-96169	Nej	SvSo10	Nudrift	600	150			0,00	42,16	
			Ansøgt	600	150			0,00	42,16	
		SvSm01	Nudrift	16400	2800	7,40	31,10		78,68	
			Ansøgt	28600	4200	7,40	32,00		142,42	
ST-96170	Nej	SvSo01	Nudrift	315	230			0,00	51,29	
			Ansøgt	290	230			0,00	47,22	
		SvSm01	Nudrift	2500	400	7,30	31,10		12,04	
			Ansøgt	0	0	7,20	32,00		0,00	
		SvSI04	Nudrift	360	120	31,00	102,00		9,17	
			Ansøgt	275	96	32,00	107,00		7,64	
		SvSo09	Nudrift	30	8				-3,05	2,10
			Ansøgt	0	0				0,00	0,00
		SvSI03	Nudrift	0	0	32,00	107,00		0,00	
			Ansøgt	275	96	32,00	107,00		7,64	
		SvSo10	Nudrift	0	0				0,00	0,00
			Ansøgt	90	28				0,00	6,32
		KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00	
			Ansøgt	3	0	6,00	27,00		1,52	
		Hest03	Nudrift	0	0				0,00	
			Ansøgt	2	0				0,87	
ST-96171	Nej	SvSo07	Nudrift	315	330			0,00	51,29	
			Ansøgt	610	485			0,00	99,33	
Sum			Nudrift					246,75		
			Ansøgt					369,89		
Ændring alle produktioner:								123,14		

Der anvendes fodringsmæssige teknologier for begrænsning af ammoniakfordampning

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering	
ST-96168	SvSo09	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	21,23	
ST-96169	SvSo10	Nudrift	0,00	139,00	4,90	0,00	0,00	-17,15	
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	116,97	
	SvSm01	Nudrift	2,00	164,00	5,20	0,00	0,00	-71,37	
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ST-96170	SvSo01	Nudrift	0,00	125,00	4,40	0,00	0,00	113,92	
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	71,89	
	SvSm01	Nudrift	2,00	164,00	5,20	0,00	0,00	-11,05	
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	SvSI04	Nudrift	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	8,48	
		Ansøgt	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	12,15	
	SvSo09	Nudrift	0,00	139,00	4,90	30,50	7,30	0,48	
		Ansøgt	0,00	0,00	4,80	0,00	0,00	0,00	
	SvSI03	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Ansøgt	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	8,02	
	SvSo10	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	17,55	
	ST-96171	SvSo07	Nudrift	0,00	115,00	4,20	0,00	0,00	242,55
			Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	180,19

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-96168	Nudrift	Benzoe	-	0,00	0,00
	Ansøgt	Benzoe	-	5,00	8,00
ST-96169	Ingen data				
ST-96170	Ingen data				
ST-96171	Ingen data				

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-64103	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
		Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-64104	Gylletank/fortank	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	9,00
		Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	13,00
LA-64105	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
		Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00

Opgørelse af emission af ammoniak ifølge husdyrgodkendelse.dk

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	4258,11
Meremission fra stald og lager	1275,56

Emissionsgrænseværdier for ammoniak

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at kommunalbestyrelsen skal sikre at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen ved anvendelse af BAT i staldanlægget, der som minimum lever op til de vejledende grænseværdier for ammoniakemissioner angivet af Miljøstyrelsen.

Ved anvendelse af vejledende emissionsværdier for hhv. smågrise, søer og slagtesvin har Thisted kommune beregnet det vejledende emissionsniveau til 5.147 kg N/år fra stald og lager.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I ansøgningssystemet er der på baggrund af de ansøgte staldsystemer, dyretyper, anvendelse af foderkorrektioner nået et samlet emissionsniveau på 4.258 kg NH₃/år.

Thisted kommune vurderer, at emissionsniveauet for ammoniak ligger indenfor, hvad der er acceptabel for bedriften.

Vilkår

- Dyrehold og stalde er indrettet som beskrevet i ansøgningsmateriale
- Der anvendes fodringsmæssige tiltag som beskrevet i ansøgningsmateriale

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-96168	Nej	0,00%	8700,00	8,00
ST-96169	Nej	0,00%	8260,00	8,00
ST-96170	Nej	0,00%	8700,00	7,00
ST-96171	Nej	0,00%	8700,00	8,00

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-96168	Taghætte	Undertryksventilation med udsugning gennem skorsten i tag.
ST-96169	Taghætte	Undertryksventilation med indsugning gennem diffust loft og udsugning gennem skorsten i tag i fare og smågrisesektioner. I drægtighedsstalden undertryksventilation med indsugning gennem vægventiler og udsugning gennem skorstene i tag
ST-96170	Taghætte	Undertryksventilation med udsugning gennem skorsten i tag.
ST-96171	taghætte	Undertryksanlæg med udsugning gennem tagfladen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Thisted Kommune mener, at der ikke er forhold, der taler for særlige vilkår for ventilation for ejendommen.

5.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Følgende oplysninger er angivet i ansøgningsmaterialet angående fodring

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-96168	SvSo09	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	21,23
ST-96169	SvSo10	Nudrift	0,00	139,00	4,90	0,00	0,00	-17,15
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	116,97
	SvSm01	Nudrift	2,00	164,00	5,20	0,00	0,00	-71,37
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-96170	SvSo01	Nudrift	0,00	125,00	4,40	0,00	0,00	113,92
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	71,89
	SvSm01	Nudrift	2,00	164,00	5,20	0,00	0,00	-11,05
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI04	Nudrift	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	8,48
		Ansøgt	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	12,15
	SvSo09	Nudrift	0,00	139,00	4,90	30,50	7,30	0,48
		Ansøgt	0,00	0,00	4,80	0,00	0,00	0,00
	SvSI03	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,78	149,00	4,20	0,00	0,00	8,02
SvSo10	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	17,55	
ST-96171	SvSo07	Nudrift	0,00	115,00	4,20	0,00	0,00	242,55
		Ansøgt	0,00	129,00	4,35	0,00	0,00	180,19

Ansøger anfører følgende, der indgår som vilkår i den fremtidige fodring på bedriften:

Vilkår

- I soholdet anvendes en gennemsnitlig foderblanding med 129 g råprotein pr. Fes, og 4,35 g fosfor pr. Fes samt benzoesyre.
- Til fodring af sopolte anvendes 2,78 FEsv pr. kg tilvækst, 149 g råprotein og 4,2 g fosfor/FE.
- Til smågrisefoderet tilsættes 5 g benzoesyre pr. FEsv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er anvendt korrektioner i foderets indhold af råprotein og fosfor for søer og polte/slagtesvin samt tilsætning af benzoesyre til smågrisefoderet, for at reducere husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor. Ved anvendelse af korrektioner på råprotein tilsætning af benzoesyre er kravet vedr. ammoniakfordampning generelt og i forhold til emissionsgrænseværdierne overholdt.

Der anvendes gylleseparation og fiberfraktion afsættes udenfor bedriften således, at fosforoverskuddet fra ejendommens udbringningsarealer nedbringes.

På baggrund af ovenstående beskrivelse, vilkår og vurdering vedr. fodring, vurdere Thisted Kommune at det ansøgte projekt lever op til kravet om BAT.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forbrug af hjælpestoffer på ejendommen:

Type	Placering/Opbevaring	Forbrug
Dieselolie	Dieselolie maks. 2.500 l Fyringsolie maks. 2500 l	Dieselolie: 5.500 l Fyringsolie: 50.000 l
Elforbrug i stalde		El: 400.000 kWh.
Kunstgødning		Forbrug iht. bedriftens N-kvote,
Smøreolie	Maskinhus Smøreolie maks. 400 l Spildolie maks. 200 l	
Pesticider	Aflukket kemikalierum, uden afløb	Forbrug iht. lovpligtig sprøjtejournal hvoraf detaljerede arealer, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår.
Kemikalier (desinfektionsmiddel)	Aflukket rum	

Vandforsyning

Vandforsyningen kommer fra Gettrup vandværk.

Det fremtidige forbrug af drikkevand forventes at være 8.900 m³. Til vask af stalde forventes et forbrug på 900 m³.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den ny stald udgør en mindre del af de samlede bygninger og befæstede arealer omkring ejendommen. Ejendommen er ikke tilsluttet offentlig afledning af overfladevand. Der er langt til nærmeste åbne vandløb og det vil være muligt, at etablere en faskine ved det nye staldanlæg, hvis det eksisterende ikke er i stand til at klare vandmængderne. Derudover er det Thisted Kommunes vurdering, at der på ejendommen, med beskrivelserne ift. vandbesparende foranstaltninger samt håndteringen/afledning af spildevand, sker håndtering af spildevand på en hensigtsmæssig måde.

Der gøres for god ordensskyld opmærksom på at der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand ved Thisted Kommune.

Det er kommunens opfattelse, at ejendommen gennem den beskrevne drift og god landmandspraksis, overholder kravet om BAT indenfor forbrug af vand og energi, og kommunen finder det derfor ikke relevant at stille skærpede vilkår.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at der på ejendommen er sket tiltag som sikrer at håndteringen af råvarer og hjælpestoffer foregår på en hensigtsmæssig måde i forhold til at undgå forurening og uhygiejniske forhold.

Støj

De væsentligste støjklider på ejendommen forventes at være ventilationssystemets tagudsugninger, der er placeret på staldens tagflader.

Fodringsanlægget er placeret inde i bygningerne, så der forventes ikke væsentlige støjmissioner under forarbejdning af foderet.

Øvrige støjklider på ejendommen er højtryksrenser, gyllepumper, kompressorer, den daglige drift af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.

Transport på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejde samt efterårets høstarbejde i marken. Stationære støjklider er placeret inde i bygningerne.

Der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen.

Støj ved ind- og udlevering af grise samt ved levering af foder forventes kun at være kortvarig.

Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med kørsel til og fra ejendommens samt under jordbearbejdning, høst og foderhåndtering.

Der vil især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer.

Lys

Pga. anlæggets placering og at lysafgivelsen til omgivelserne er begrænset, eftersom der ikke er lys i staldene i nattetimerne, med mindre der udføres et arbejde i stalden. Det vurderes derfor at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til gene for naboer eller trafikanter.

Fluer/rotter mm.

Forekomst af fluer søges holdt nede ved rengøring mellem holdene i de enkelte staldsektioner.

Rotter bekæmpes af anerkendt firma med speciale i rottebekæmpelse.

Ved nybygning og renovering tilstræbes det at forhindre indtrængningsmulighed og mulighed for redebygning for skadedyr.

Transport

Ejendommen ligger i det åbne landskab med 250 m markvej til Skærdalvej.

I ansøgningen antages at antallet af transporter stort set vil være uændret i forhold til nudrift, idet læssenes størrelse blot øges.

Der er påregnet at gylletransporterne efter separation omfatter en tynd fraktion der udbringes på egne og forpagtede arealer, samt en fiberfraktion der køres til biogasanlæg.

I nedenstående skema ses en opgørelse over den årlige transportmængde:

Transport til og fra ejendommen	Antal transporter pr. år
Husdyrgødning	380
Foder	67
Fyringsolie/brændstof	12
Handelsgødning	5
Husdyr til og fra ejendommen	150

Hertil kommer intern periodevis transport til og fra markerne samt indtransport af egen avl.

Spildevand

Vaskevand vedr. staldrengøring 900 m³ pr. år og vaskevand fra rengøring af markredskaber 50 m³ ledes til gylletank og er indregnet i gyllemængden.

Sanitært spildevand fra bolig og medarbejderfaciliteter 170 m³ ledes til septiktank med nedsivningsanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er kommunen opfattelse at gener fra lys, støj og støv herunder transport ikke ændres væsentlig ved projektet, og at niveauet ikke overstiger, hvad der skal accepteres i landszone.

5.5 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Erhvervsaffald skal afleveres i henhold til kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Der forventes ca. 50 døde søer og slagtesvin årligt samt 1 - 2 containere a 190 liter tømt ugentligt. Døde søer /slagtesvin overdækkes indtil afhentning med kadaverkappe.

Nedenstående tabel beskriver opbevaring og bortskaffelse af affald fra ejendommen.

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Variierende Skøn: max 30 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max 500 kg	kommunal an- vist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max 100 kg	kommunal an- vist ordning
Emballage fra sprøjte- midler markbrug	02 01 08 02 01 09	50.04 51.00 52.07	Max.100 kg	kommunal an- vist ordning
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	Uaktuel ved svi- neejendom.	kommunal an- vist ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Max 50 l/år Max opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	kommunal an- vist ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09		< 5 kg	kommunal an- vist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	100 kg	kommunal an- vist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	10-20 kg	kommunal an- vist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500 – 1000 kg	kommunal an- vist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	Begrænset	kommunal an- vist ordning

Eksempler på andet affald:

Jern/metal afhentes af produkthandler efter behov.

Evt. forekomst af bygningsaffald bortskaffes af entreprenør.

Brugte lysstofrør afleveres til kommunens genbrugscenter.

Spraydåser og tomme dåser afleveres til kommunens genbrugscenter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen opbevare og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Når det gælder farligt affald er der stillet vilkår om, at det skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Der er stillet egenkontrol-vilkår om, at kvitteringer fra bortskaffelse af farligt affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Dermed er der sikret, at der kan føres effektiv kontrol af, om det farlige affald bortskaffes korrekt. Der vurderes på baggrund af dette og på baggrund af oplysningerne, der er givet af ansøger, at det er sikret at affaldet fra virksomheden bortskaffes på en korrekt måde.

Der gøres for god ordensskyld opmærksom på at animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler jf. Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01. juni 2011.

Vilkår

- ❖ Kemikalier, medicinrester samt tom emballage herfra skal opbevares i et separat, aflåst rum eller skab, indrettet således, at eventuelt udslip kan konstateres og således, at der ikke kan opstå risiko for forurening. Der må ikke være afløb i det rum, hvor kemikalierne står.
- ❖ Virksomhedens kemiske og medicinsk affald, emballage mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
- ❖ Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at farligt affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
- ❖ Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- ❖ Der må i tidsrummet indtil afhentning af døde dyr ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Egenkontrol

Egenkontrollen på ejendommen består bl.a. i at føre journal over følgende:

- Driftsjournal for gylleseparationsanlægget
- Forbrug af fyringsolie/dieselolie
- Forbrug af vand
- Driftsuheld, som kan forårsage påvirkninger af det ydre miljø
- Driftsforstyrrelser, som kan forklare øget brug af ressourcer
- Sprøjtejournal
- Udarbejdelse af mark- og gødningsplaner
- Produktionskontroller for at følge produktion og foderforbrug.
- Logbog over flydelag på åbne gyllebeholdere.
- Der skal foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarlig.

5.6 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gylleudslip

Gylleudslip fra brud på tankanlægget eller fra utilsigtet udpumpning vides at udgøre en risiko. Der er ved lovgivning påbudt tiltag, som skal sikremod skadevirkninger som følge af utilsigtet udslip af gylle.

Jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand.

Sikre at pumpeudstyr ikke peger udenfor gylletanken, når udstyret ikke er i brug.

Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer eller ved uheld ved brug af åben ild/ svejsning.

Risiko for udslip af giftige stoffer under brand.

Søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler. Hvor der svejdes, holdes området fri for brændbare materialer eller afskærmes i fornødent omfang.

Der er brandslukningsudstyr på anlægget i forrum plus flere strategiske steder.

Der forefindes beredskabsplan på ejendommen.

Tiltag ved uheld

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112. Der forefindes beredskabsplan i forrummet på anlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overførslen af gylle. Det skal derfor sikres, at der ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overførslen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel. Det er et vilkår, at der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen, der skal beskrive, hvad der skal gøres ved uheld.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig.

Foranstaltninger ved ophør af husdyrbruget

Ved virksomhedsophør rengøres stalde og gyllekummer tømmes. Hvis gyllebeholdere ikke skal anvendes, tages disse ud af drift som beskrevet i 10-årsbeholderkontrollen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at drives ejendommen efter god landmandspraksis, vilkårene i denne godkendelse samt gældende miljøbeskyttelseslovgivning, vil udvidelsen af svineproduktionen ikke bevirke væsentlige gener for det omgivende miljø.

6 GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I den ansøgte produktion produceres ca. 9.514 m³ gylle. Der hverken produceres eller modtages dybstrøelse på ejendommen.

Jesper Lousdal driver 99,92 ha for udbringning af husdyrgødning, der godkendes til udbringning af op til 1,4 DE/ha i form af væskefraktion fra separeret svinegylle samt gødning fra 2,4 DE kvæg/hest.

Derudover er der lavet gylleaftaler for afsætning af 111,6 DE almindelig gylle samt 28 DE af væskefraktion fra gylleseparationen. Sidstnævnte afsættes til arealer tilhørende Bodum Bisgårdvej 5, 7760 Hurup (21,94 ha), disse arealer er godkendt til 1,39 DE/ha.

Der anvendes mekanisk gylleseparation på ejendommen til den mængde gylle, der udbringes på egne arealer. Fiberfraktion afsættes til biogasanlæg.

Næringsstofregnskab – gylleseparering:

Den producerede svinegylle 367,49 DE indeholder:

33.606,3 Kg N og 7.997,2 Kg P

Der er lavet aftale med:

Gylleaftale med M. Tølbøl: (almindelig gylle)

93,6 DE der efter beregninger svarer til 8560,0 Kg N og 2036,9 Kg P

Gylleaftale med R. Søndergård: (almindelig gylle)

18 DE der efter beregninger svarer til 1646,0 Kg N og 391,7 Kg P

Rest der separeres

255,89 DE der indeholder 23.400,3 Kg N og 5.568,6 Kg P

Ved separation

N i fiber: $23.400,3 \text{ kg N} * 0,2 = 4680,1 \text{ Kg N}$

P i fiber: Der foreligger analyser der for ejendommens gylle vedr. separation der viser:

N/P-forhold: $4,80/2,28 = 2,1053$ ved ca. 15 % ts.

P indhold: $4680,1 \text{ kg} / 2,1053 = 2223 \text{ kg P}$

Rest i væskedelen:

$23.400,3 \text{ kg} - 4.680, \text{ kg} = 18.720,3 \text{ Kg N}$

$5.568,6 - 2.223,0 \text{ kg} = 3.345,6 \text{ Kg P}$

DE i væskefraktion $18.720,3/120 \text{ Kg N /DE} = 156,0 \text{ DE}$

Dvs. i fiber

255,89 DE - 155,78 DE = 99,9 DE

(mindstekrav om 40 kg N/DE overholdt)

Gylleaftale med Bisgårdvej 5 på 28 DE i væskefraktion med 3360 kg N og 601 kg P.

Rest væskefraktion til udspredning på bedriftens arealer

156,0 - 28 = 128 DE med 15.360 kg N og 2.745 kg P

I nedenstående tabel gives en oversigt over produktion og afgivelse af husdyrgødning.

Produktion af husdyrgødning:

Ansøgt drift	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret husdyrgødning svinegylle	33.606	7.997	367,49
Afsat husdyrgødning gylleaftale M Tølbøl	8560	2.037	93,6
Afsat husdyrgødning gylleaftale R Søndergård	1.646	392	18
Overført til separationsanlæg	23.400	5.569	255,89
Afsat husdyrgødning gylleaftale væskedel Bisgårdvej 5	3.360	602	28
Afsat husdyrgødning biogas fiberdel	4.680	2.223	99,9
I alt til rådighed på egne arealer	15.360	2.745	128,0

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I det ansøgte projekt udbringes der 128 DE i væskefraktion på ejendommens egne arealer, således er harmonikravet overholdt. De ovenfor angivne mængder ligger til grund for ansøgningssystemets beregninger og dermed overholdelse af afskæringskriterierne vedr. fosfor og nitrat hvorfor der er stillet vilkår til overholdelse af det ansøgte.

Vilkår

- ❖ Fortsat drift af separationsanlæg
- ❖ Fiberfraktion på 99,9 DE afsættes til biogasanlæg

- ❖ Aftalearealerne tilføres overskydende husdyrgødning fra bedriften. Der skal derfor foreligge dokumentation for, at svinegylle op til 139,6 DE afsættes til udbringning i gylleaftaler i overensstemmelse med denne godkendelse.

6.2 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge beregning er den årlige produktion af flydende gødning ca. 9.514 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene, samt de 10 % fiber der køres til biogasanlæg.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 6930 m³, inkl. lejet beholder på 1000 m³, hvilket giver kapacitet til ca. 9 måneders opbevaring som er tilstrækkelig til opfyldelse af kravet til opbevaring af husdyrgødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen og at husdyrgødningen kan udbringes, så kravet til udbringningstidspunkter og kvælstofudnyttelsen opnås. Der stilles ikke skærpede vilkår for opbevaring af husdyrgødning.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelle ammoniakkrav

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i ansøgningssystemet beregnet til 4.258 kg N/år med de valgte virkemidler. Kravet om 25 % ammoniakreduktion overholdes med 339 kg N/år og er opnået dels ved gulvtype og dels ved fodringstiltag. Emissionen fordelt på de enkelte anlæg fremgår af tabellen herunder. Meremissionen som følge af udvidelsen er beregnet til 1.276 kg N/år.

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	11,44
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	2441,67
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1275,80
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	525,49
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	3,71

Naturområder

Husdyrloven forpligter kommunerne til at varetage hensynet til natur med dens bestande af vilde dyr og planter og disses levesteder, jf. lovens § 23, stk. 2. Såfremt lovens generelle regler ikke sikrer dette hensyn tilstrækkeligt, har kommunen mulighed for at stille yderligere vilkår. På baggrund af denne forpligtelse har Thisted Kommune udarbejdet denne naturvurdering for det husdyrbrug, der søger om miljøgodkendelse.

Denne naturvurdering bygger på tolkning af luftfoto, beregning af kvælstofdeposition med de tilgængelige modeller, samt den på nuværende tidspunkt tilgængelige viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Der er i denne udtalelse ikke taget stilling til udvaskning af næringsstoffer til vandområder.

Anlæggets ammoniakdeposition på naturområder

Der er tale om en udvidelse af husdyrholdet fra nuværende 246,75 DE til 369,89 DE. svarende til 900 årssøer med op til 28.600 producerede smågrise og ca. 550 polte.

Det samlede ammoniaktab fra anlæggene i nudrift er 2983 kg N/år

Det samlede ammoniaktab fra anlæggene i ansøgt drift 4258 kg N/år

Der ligger én anden ejendom med en samlet husdyrproduktion på mere end 75 DE indenfor en 1.000 meter radius omkring anlægget.

Baggrundsbelastningen i området er 9,6 kg N/ha/år.

Oversigtskort over beskyttet natur i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Cirklerne viser hhv. 1000 og 300 m bufferzoner omkring anlægget. Prikkede områder viser den vejledende registrering af beskyttede naturtyper. Afgrænsning af Natura 2000-områder er angivet med pink. Tallene henviser til de naturpunkter, hvortil der er lavet en ammoniak beregning.

Ammoniakbelastningen af udvalgte naturpunkter indenfor bedriftens nærområde. Tallene henviser til punkterne på ovenstående figur.

Natur-område nr.	§3 Natur-type	Tåle-grænse	Beregnet samlet belastning fra anlægget	Beregnet mer-belastning kg N/ha/år	Total-belastning Kg N/ha/år (baggrundsbelastning = 9,584 kg N/ha/år)
1	§7 Overdrev	10-25	0,2	0,1	9,784
2	§7 Overdrev	10-25	0,2	0,1	9,784
3	§3 Overdrev	10-25	0,8	0,3	10,384
4	Kultureng (N2000)	30-40	2,0	0,7	11,584
5	§3 Fersk eng	15-25	2,1	0,7	11,684
6	§3 Fersk eng	15-25	1,0	0,3	10,584
7	§3 Kalkoverdrev	15-25	1,0	0,3	10,584
8	Naturtype 2140	10-20	0,0	0,0	9,584

Natura 2000 – anlægget

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6 nr.2.

Ejendommen har nogle enkelte udbringningsarealer både indenfor og grænsende op til Natura 2000. Påvirkning fra udbringningsarealer er vurderet i et særskilt afsnit. I dette afsnit vurderer kommunen kun påvirkningen af Natura 2000-områder med luftbåren ammoniak fra det ansøgte anlæg, herunder påvirkningen af de terrestriske naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget.

Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Det nærmeste Natura 2000-område, ligger ca. 250 meter vest og 270 meter syd for driftsbygningerne, og er Natura 2000-område nr. 28: Agger tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø (Habitatområde nr. H28 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F23, F27, F28 og F39).

I udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 28 indgår en række naturtyper og arter, som fremgår af bilag 1. Flere af disse er følsomme overfor kvælstof. En ammoniakdeposition, som overskrider naturtypernes tålegrænse, vil forhindre opfyldelse af målsætningen om at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for naturtyperne. For arterne på udpegningsgrundlaget gælder, at deres bevaringsstatus kan trues af, at deres levesteder forringes ved en høj ammoniakafsætning.

De nærmeste kvælstoffølsomme naturtyper fra udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 28 er ifølge nyeste kortlægning naturtyperne 2130 (Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (gråklit og grønsværsklit)) og 2140 (Kystklitter med dværgbuskevegetation). Disse kvælstoffølsomme naturtyper ligger henholdsvis 1900 og 1650 meter syd for anlægget og er kortlagt af Naturstyrelsen Aalborg i august/september 2011.

Merbelastningen på naturtypen 2140, som ligger tættest på anlægget (naturpunkt 8), er beregnet til 0,0 kg N/ha/år og den samlede belastning er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Tålegrænseintervallet for naturtyperne 2130 og 2140 er i begge tilfælde 10-20 kg N/ha/år. Med en baggrundsbelastning på 9,584 kg/N/år og en samlet belastning fra anlægget til naturtypen på 0,0 kg N/ha/år vurderer Thisted kommune, at det ansøgte projekt vil have en neutral effekt på udpegningsgrundlagets arter og naturtyper i Natura 2000-området.

Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for trækfuglene Hvinand og Toppet skallesluger. Områdets værdi som fuglelokalitet vurderes ikke at forringes, idet områdets naturtilstand ikke vurderes at ændres ved det ansøgte projekt.

Derudover er der indenfor Habitatområdet kortlagt naturtypen 1330 (Strandeng) og 1220 (Flerårig vegetation på stenede strande). Disse naturtyper er ikke særligt kvælstoffølsomme. Med henvisning til ammoniakberegningerne for de øvrige omkringliggende naturområder, som fremgår af tabel 1, er tålegrænsen ikke overskredet for naturtyperne. Det vurderes derfor at naturtyperne og deres tilhørende arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved det ansøgte anlæg er den totale ammoniakbelastning af nærmeste Natura 2000 område beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Sammenholdt med baggrundsbelastningen på 13,4 kg N/ha/år vurderer Thisted kommune, at projektet har en neutral effekt for habitatnaturtyperne og Natura 2000 området som helhed.

Bilag IV arter

Medlemslandene i EU skal i henhold til habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer indenfor eller udenfor et af de udpegede habitatområder. En tilladelse eller godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller raste-områder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV, a og b.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt, før kommunen kan træffe afgørelser i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12 (jf. bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)

Bilag IV-arter, der er registreret på eller nær ejendommen og tilhørende udbringningsarealer.

Kommunen har ikke kendskab til, at der er registreret arter omfattet af EF-habitats direktivets bilag IV ved ejendommen eller på tilhørende udbringningsarealer i det ansøgte projekt. Der er dog indenfor en afstand af 700 meter fra ejendommen og mindre end 250 meter fra enkelte udbringningsarealer registreret Strandtudse og Odder.

Odderen færdes og lever i tilknytning til vandløb, søer, fjorde, moser og rørskove. Arten kræver meget plads og behøver våde naturområder med højt naturindhold. Tilmed er det vigtigt med god sammenhæng mellem områderne, så odderne kan sprede sig.

Strandtudsens yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger, som bl.a. findes ved fugtige klitlavninger, i lavvandede områder på afgræssede strandenge og langs bredden af næringsfattige søer. Som rasteområde kræver strandtudsens åbne arealer med enten ingen eller meget lav bevoksning, hvilke ofte ligger nær yngleområdet, da strandtudsens normalt ikke vandrer over vanskeligt fremkommeligt terræn. Mest optimalt for Strandtudsens er derfor et sammenhængende areal med et antal midlertidige vandsamlinger og områder med åben og lav vegetation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med den eksisterende viden om odderens og strandtudsens udbredelse og levevis vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlige negative konsekvenser for arterne eller påvirke deres opholds-, yngle- og levesteder i en negativ retning. Dette på grund af, at der ikke foretages en væsentlig driftsændring af de udbringningsarealer, der grænser op til områderne, hvor arterne er registreret og idet ammoniakpåvirkningen fra anlægget er vurderet til ikke at have en væsentlig negativ betydning for de beskyttede naturområder

Øvrige bilag IV-arter

Enkelte andre arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes

på baggrund af Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, faglig rapport fra DMU nr. 635, samt kommunens kendskab til området at være gældende for: Vandflagermus, Birkemus, Markfirben, Stor vandsalamander og Spidssnudet frø

Med henvisning til ovenfor nævnte argumentation for de registrerede bilag IV-arter vurderer kommunen, at projektet har en neutral effekt for de nævnte bilag IV-arter.

Thisted Kommune vurderer, at projektet har en neutral effekt for de nævnte bilag IV-arter, idet driften af markerne er uændret i ansøgt drift.

Områder beskyttet efter husdyrlovens § 7

De nærmeste naturområder, som er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er et overdrev 700 meter syd (naturpunkt 2) og et overdrev 1000 meter vest (naturpunkt 1) for husdyrbrugets anlæg. Anlægget ligger således indenfor § 7-arealernes bufferzone II.

Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af øvrige ejendomme med en husdyrproduktion på mere end 75 DE, der ligger indenfor samme bufferzone og samtidigt ligger nærmere end 1000 m fra anlæggene på det ansøgende husdyrbrug. Der ligger ingen andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor det nævnte område, og den tilladte merbelastning er således 0,7 kg N/ha/år i forhold til § 7-beskyttelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ammoniakberegningerne viser, at der er en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år for begge § 7 områder, og Thisted kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en 1000 m radius fra ejendommen findes en række naturområder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de ovennævnte naturtyper, hvis de enkeltvis eller tilsammen udgør et areal på minimum 2.500 m². Hermed gælder beskyttelsen også arealer, der er mindre end 2500 m², hvis disse indgår i en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² eller derover. Beskyttelsen gælder dog for søer når disse er 100 m² eller derover. Beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Kommunen kan jfr. husdyrlovgivningen stille yderligere krav i forhold til ammoniakdepositionen i særlige tilfælde, hvor det i det konkrete tilfælde vurderes, at lovgivningens generelle regler ikke sikrer tilstrækkelig beskyttelse af et naturområde.

I vurderingen af det ansøgte projekts ammoniakbelastningen af arealerne indgår overvejelser om hvorvidt der på eller nær ved arealerne er registreret Natura 2000, bilag IV-arter, særlige botaniske lokaliteter, sjældne planter, kommunal naturpleje eller øvrige forhold, der viser at et areal har et særligt naturindhold.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret § 3-beskyttet vandløb, strandeng, fersk eng, mose og overdrev. De arealer der ligger indenfor Natura 2000

og kortlagte som habitatnatur er vurderet tidligere i afsnittet om Internationale beskyttelsesområder.

For vandhuller og vandløb med den pågældende jordbundstype og opland gælder generelt at den luftbårne kvælstoftilførsel ikke er relevant, idet naturtyperne enten er naturligt kvælstofrige eller forventes at modtage det største bidrag af kvælstof fra andre kilder.

Det nærmeste kvælstoffølsomme § 3-område er hermed et overdrev, beliggende ca. 230 meter syd for anlægget (naturpunkt 3). Dette område modtager ifølge beregninger for det ansøgte projekt i Husdyrgodkendelse.dk en merbelastning på 0,3 kg N/ha/år. Jvf. bilag 10, notat fra DMU d. 26/6 2005 giver en merbelastning på under 0,6 kg N/ha/år ikke anledning til ændring af naturområdernes tilstand. Hermed vil merbelastningen fra det ansøgte projekt ikke have nogen effekt på overdrevet syd for anlægget. Samtidig kan det jf. bilag 10 antages, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke de øvrige § 3-områder, der i forbindelse med projektet modtager en merbelastning på mindre end 0,6 kg N/ha/år. Dette gælder § 3-områderne med naturpunkt 1, 2, 6 og 7.

290 meter vest for anlægget er der registreret kultureng og strandeng (naturpunkt 4). Ved det ansøgte projekt modtager strandengen og den ferske eng 0,7 kg N/år/ha. Tålegrænserne for strandeng og fersk eng er henholdsvis 30-40 kg N/ha/år og 15-20 kg N/ha/år. Sammen med områdets baggrundsbelastning overskrider den beregnede merbelastning fra anlægget ikke naturtypernes laveste tålegrænse og Thisted kommune vurderer hermed, at området vest for anlæggets ikke påvirkes i negativt med det ansøgte projekt.

Nordøst for anlægget er der registreret fersk eng. Engen modtager med det ansøgte projekt en merbelastning på 0,7 kg N/ha/år. Da merbelastningen sammen med baggrundsbelastningen heller ikke i dette tilfælde overskrider naturtypens nedre tålegrænse vurderer Thisted kommune at projektet ikke har indflydelse på § 3-området.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af de beregnede merbelastninger og områdernes tålegrænseværdier sammenholdt med baggrundsbelastningen vurderes det, at § 3 områdernes tilstand ikke vil påvirkes af projektet.

Sjældne planter

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret sjældne plantearter på ejendommen eller de udbringningsarealer, der tilhører bedriften. Kommunen har dog kendskab til registreringer af sjældne planter på flere af naturarealerne omkring anlægget og udbringningsarealer. Her kan bl.a. nævnes engblomme, gøgeurt, strandhornskulpe, kærfladbælg og festgræs.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer dog, at udvidelsen af bedriften og driften af arealerne har en neutral effekt for de registrerede sjældnere arter, da projektet er vurderet til ikke at have væsentlig negativ indflydelse på naturområder, da tålegrænserne for naturområderne ikke er overskredet og da arterne ikke er registreret på områder, der indgår som driftsarealer.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der skal være fra stalde til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. På kortet nedenfor ses udpegnin-
gerne af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Kumulativ effekt

Lugts udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Endvidere indgår oplysningerne om kumulation i lugtberegningen. Er det således, at der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller naboer, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen.

Samlet resultat af lugtberegning

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk ses således ud:

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	597,73	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	429,06	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	176,08	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Afstanden fra ejendommens bygninger på Skærdalvej 4 til nærmeste nabos landbrugsbeboelse er ca. 220 m. Det nærmeste sommerhusområde er Draget 1660 m i sydlig retning. Genekriteriet er overholdt. Der er ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes samlet, at godkendelsen ikke vil medføre uacceptable lugtgener for nabo-ejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdt. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Det kan dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 598 m vil opleve lugt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

8 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

8.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabeller viser hvordan bedriftens arealer er sammensat og hvor mange hektar, der er beliggende i udpegede og følsomme områder:

Ejendommen råder over i alt 99,92 ha ejede arealer. Aftalearealerne der ligger udenfor udpegede og følsomme områder, og behandles ikke nærmere i nærværende godkendelse.

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	9,83	Nej	JB7	Nej	S2	S2	9,83	0,00	0,00	0,00	0,00	9,83	0,00	0,00	0,00
3-0	4,87	Nej	JB7	Nej	S2	S2	4,87	0,00	0,00	0,00	0,00	4,87	0,00	0,00	0,00
3-1	0,54	Nej	JB7	Nej	K13	K13	0,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00
4-0	6,81	Nej	JB7	Nej	S2	S2	6,81	0,00	0,00	0,00	0,00	6,81	0,00	0,00	0,00
4-1	4,50	Nej	JB7	Nej	S2	S2	4,50	0,00	0,00	0,00	0,00	4,50	0,00	0,00	0,00
4-2	3,20	Nej	JB8	Nej	S2	S2	3,20	0,00	0,00	0,00	0,00	3,20	0,00	0,00	0,00
7-0	3,60	Nej	JB7	Nej	S2	S2	3,60	0,00	0,00	0,00	0,00	3,60	0,00	0,00	0,00
7-2	2,98	Nej	JB7	Nej	S2	S2	2,98	0,00	0,00	0,00	0,00	2,98	0,00	0,00	0,00
21-0	10,35	Nej	JB8	Nej	S2	S2	10,35	0,00	0,00	0,00	0,00	10,35	0,00	0,00	0,00
21-2	0,82	Nej	JB7	Nej	S2	S2	0,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	0,00
22-0	5,03	Nej	JB7	Nej	S2	S2	5,03	0,00	0,00	0,00	0,00	5,03	0,00	0,00	0,00
23-0	12,54	Nej	JB7	Nej	S2	S2	12,54	0,00	0,00	0,00	0,00	12,54	0,00	0,00	0,00
30-0	6,26	Nej	JB6	Nej	S2	S2	6,26	0,00	0,00	0,00	0,00	6,26	0,00	0,00	0,00
28-1	4,01	Nej	JB4	Nej	S4	S4	4,01	0,00	0,00	0,00	0,00	4,01	0,00	0,00	0,00
25-0	21,39	Ja	JB7	Nej	S2	S2	21,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	20,29
31-0	1,20	Nej	JB5	Nej	S2	S2	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00	0,00
19-0	1,29	Nej	JB11	Nej	K13	K13	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	1,29	0,00	0,00	0,00
Total	99,22						99,22	0,00	0,00	0,00	0,00	77,83	0,00	1,10	20,29

Ud over egne arealer er der truffet aftale om anvendelse af 101,92 ha aftalearealer:

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Aftale Bod	11,48	Ja	Ja
Aftale Bod	3,14	Ja	Ja
Aftale Bod	1,32	Ja	Ja
Aftale Bod	3,92	Ja	Ja
Aftale Bod	2,08	Ja	Ja
MT-1	25,00	Nej	Nej
MT-3	13,71	Nej	Nej
MT-4	16,63	Nej	Nej
MT-6	11,79	Nej	Nej
R Gylle 30	5,72	Nej	Nej
R Gylle 25	7,14	Nej	Nej
Total	101,92		

Til grund for kommunens vurderinger af udspretningsarealet er der anvendt de generelle regler vedrørende den maksimale mængde husdyrgødning, der må udbringes pr. ha for svinebrug på 1,4 DE/ha. Beskyttelsen af vandområder og grundvand mod nitrat og fosforbelastning bevirker en skærpelse af de generelle regler.

- Arealer beliggende i nitrat kl. 0 skal opfylde de generelle regler.
- For arealer beliggende i nitrat kl. 1 kan der tillades, at der udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav.
- For arealer beliggende i nitrat kl. 2 kan der tillades, at der udbringes husdyrgødning svarende til 65 % af det generelle harmonikrav.

For arealer beliggende i nitrat kl. 3 kan der tillades, at der udbringes husdyrgødning svarende til 50 % af det generelle harmonikrav.

Ejendommen anvender referencesædskifte S2, S4, K13 og plantedirektoratets krav til efterafgrøder. Ifølge indsendte beregninger over næringsstoffer udbringes 1,4 DE/ha i væskefraktionen fra gyllesepareringen.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007.

Beregninger i Farm N

I Farm-N i ansøgningssystemet er der beregnet følgende værdier for udvaskning:

- Teoretisk udvaskning uden anvendelse af virkemidler, 43,6 kg N/ha
- Scenarie med tilførsel af husdyrgødning, jf. indsendt ansøgning 43,4 kg N/ha

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der ikke anvendes arealer i nitrat vurderer Thisted kommune, at der ikke er behov for at stille vilkår til projektet, hvad angår udledning af kvælstof der rækker ud over de generelle harmoniregler.

Husdyrbrugets egne udbringningsarealer ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 100 %. Ansøgningssystemets beregninger i Farm N viser, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen 43,4 kg N Arealet i oplandet udgør 99,92 ha.

Pga. reduktions pct. og af arealer udgør en meget lille del af det samlede opland vurderer kommunen at den totale udvaskning fra husdyrbruget er under 1 % af den samlede nitratudvaskning fra det aktuelle opland.

Fosfor

I henhold til de generelle afskæringskriterier er kravet til fosforoverskud på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Fosforoverskud må ikke øges på lavbundsarealer, der er drænedede/grøftede, og som ikke har et højt indhold af jern.

Størstedelen af udbringningsarealet er beliggende i opland til natura2000 område der er overbelastet med fosfor.

Kravet om overholdelse af fosforoverskud er ifølge husdyrgodkendelse overholdt med - 243,8 kg P.

Med den planlagte husdyrgødningstilførsel tilføres 27,9 kg P/år/ha. (med anvendelse af foderkorrektioner og fjernelse af fiberfraktion)

Med de planlagte afgrøder i referencesædskiftet forventes fraført 25,1 kg P/ha/år, hvilket medfører, at der er et overskud af fosfor på 2,8 kg/ha/år.

Ingen af angivne udbringningsarealerne skræner stærkt ned mod eller omfatter naturbeskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 eller internationale naturbeskyttelsesområder og det forventes derfor ikke, at omkringliggende vådområder vil blive berørt af fosforudbringningen fra husdyrgødningen på arealerne.

Emissionsgrænseværdi for fosfor (BAT)

Miljøstyrelsen har vedtaget vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor gældende for søer, smågrise og slagtesvin.

BAT niveauerne er fastsat til følgende:

- For søer 23 kg P/DE ab lager, svarende til 29,9 kg P/ha ved 1,3 DE/ha
- For smågrise 27,8 kg P/DE ab lager, svarende til 36,1 kg P/ha ved 1,3 DE/ha
- For slagtesvin 20,5 kg P/DE ab lager, svarende til 26,7 kg P/ha ved 1,3 DE/ha

I ansøgt drift beregnes totalproduktionen af fosfor til 7.997,2 kg. Herfra trækkes den mængde fiber, der eksporteres fra ejendommen. Fosforindholdet i den resterende gylle er derfor i gens 21,45 kg P/DE ab lager. Den vejledende emissionsgrænseværdi ved BAT i konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer er så vidt jeg kan finde 20,5 kg P/DE ab lager, hvor stort set hele produktionen kommer fra søer og smågrise. Altså overholdes emissionsgrænseværdien for fosfor i ansøgningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge beregningerne er der et mindre fosforoverskud på de dyrkede arealer. Thisted kommune forventer ikke, at fosforoverskuddet vil bevirke en væsentlig øget tilførsel af fosfor til vandløb, søer eller fjorde.

Miljøstyrelsen har i de vejledende BAT emissionsgrænseværdier for, søer, slagtesvin og smågrise fastsat et BAT niveau for fosfor, der går udover de generelle regler og beskyttelsesniveauer, dette niveau er jf. ovenstående overholdt ved de anvendte virkemidler.

Samlet vurderes det, at der i forhold til fosfor til marine områder og søer er taget de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at tilstanden i sårbart vandmiljø ikke forringes som følge af ændringen af dyreholdet.

Generelt skal der for at undgå overfladeafstrømning af fosfor til søer og vandløb holdes en god afstand til disse, når arealet skræner mod søer og vandløb.

Udbringningsarealer er på ingen steder stærk skrånende mod naturarealer.

8.2 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD OG HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Arealerne afvander til Krik Vig i Nissum Bredning.

Oplandet der afvander til Nissum Bredning udgør et meget stort areal, der er beliggende både nord og syd for Limfjorden. Krik Vig er en del af det nordlige Nissum Bredning.

Oplandsarealet til det nordlige Nissum Bredning eller Krik Vig er opdelt i mindre afvandingsområder der afvander ved hjælp af hver sit vandløb.

Det samlede oplandsareal til Krik Vig fra Hundborg Mose Kanal, Koustrup Å, Ove Sø, Hvidbjerg Å, Ørum Sø og Kastet Å er 32.471 ha. Alle ejendommens udbringningsarealer er beliggende i dette opland.

Udbringning af husdyrgødning på ejendommens arealer bidrager med en meget lille andel af udvaskningen af nitrat til Nissum Bredning (DE reduktionsprocent 100 %).

Nissum Bredning er en del af habitatområde nr. 28, fuglebeskyttelsesområde 23, 27, 28 og 29 samt Ramsarområde 5 med et samlet areal på 33.165 ha. Området har en del større lavvandede fjordområder. I Limfjorden er der ikke i Basisanalyse II foretaget nogen selvstændig analyse for de enkelte habitatområder, men for Limfjorden som helhed er der konkluderet følgende: Det er sandsynligt, at gældende regionsmål ikke nås i 2015 på grund af tilførslen af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer fra land samt fra skibenes bundmaling.

Også fiskeri i Limfjorden nævnes som en hindring for målopfyldelse i 2015. Tilførsel af næringsstoffer medfører opblomstring af planktonalger, der nedsætter vandets klarhed og dermed forringes ålegræssets dybdeudbredelse, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den største trussel mod områdets store arealer med strandeng er, sammen med manglende afgræsning og høslet fremskreden afvanding af arealerne, der bevirker, at forekomst af mindre søer og lavvandede områder reduceres.

Ejendommen har ikke arealer direkte ned til Nissum Bredning. Udvasning fra arealerne udgør mindre en 0,1 % af den samlede kvælstofudvasning til Krik Vig og endnu mindre til Nissum Bredning.

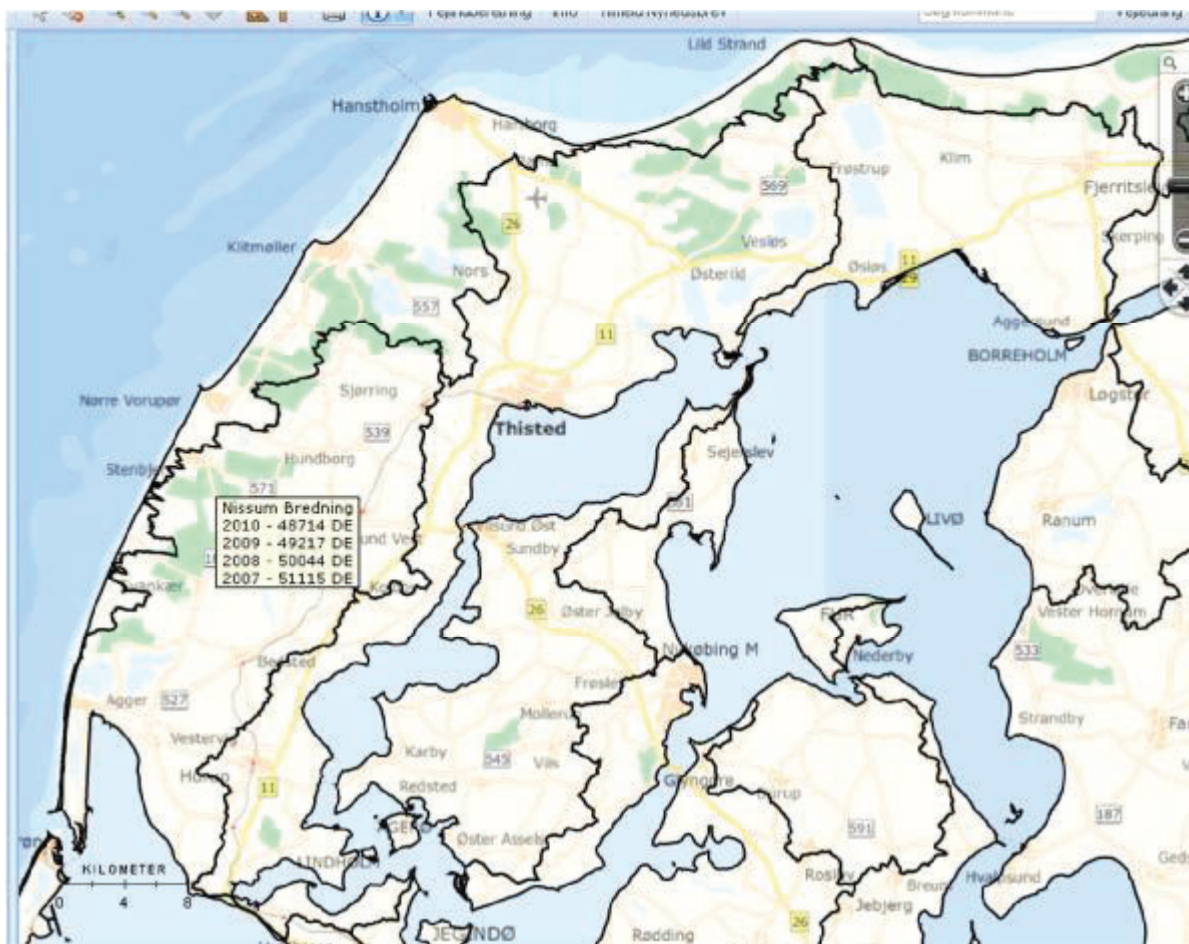
Strukturudviklingen i området:

Jordbrugskommissionens analyser af jordbrugserhvervet i området viser et mindre fald i dyretrykket i perioden fra 2001 til 2006. Det forventes at denne udvikling er fortsat i området.

Ifølge Jordbrugskommissionens analyser af dyretrykket, har dyretrykket i området, hvor anlæg og udbringningsarealer er beliggende, været faldende i perioden 2006 til 2010. Det forventes derfor ikke, at det ansøgte projekt i kumulation med andre kan have en væsentlig skadevirkning på vådområder som arealerne afvander til.

I henhold til det ansøgte projekt og beregningerne på kvælstof (overfladevand) i ansøgningsystemet vurderer Thisted Kommune, at de generelle regler for udvasning af kvælstof til overfladevand fra udbringningsarealet er overholdt.

Ved anvendelse af gylleseparation og eksport af fiberfraktionen i gyllen forbedres udnyttelsen af den udbragte gylle. Da reduktionsprocenten i området er 100 % og de godkendte arealer udgør en meget lille del af det samlede opland til Nissum Bredning vurderer kommune at projektet ikke har en væsentlig indflydelse på vådområder der er beliggende nedstrøms.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Pga. nedgangen i husdyrintensiteten i oplandet til det aktuelle vandområde og udvaskningen fra projektet vurderer kommunen at projektet, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af vandområde i Natura 2000 område.

8.3 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Enkelte dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring markarealerne. Drift af ejendommen vurderes, at have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

8.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Jorden i områderne hvor der bringes gylle ud, fra ejendommen, er af varierende bonitet. Stort set alle udbringningsarealerne er beliggende i område med drikkevandinteresser, men der indgår ikke udbringningsarealer, som er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Thisted Kommunes vurdering, at de gældende regler vedr. efterafgrøder og dyretryk er tilstrækkelig for beskyttelsen i områderne udenfor de nitratfølsomme indvindingsområder.

Thisted kommune vurderer, at udvidelsen ikke har indflydelse på kvaliteten af grundvandet i området.

8.5 UDBRINGNINGSAREALER I FORHOLD TIL BESKYTTET NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra ansøgningens udbringningsarealer, kan ske påvirkninger i form af kvælstofdeposition på nærliggende naturarealer.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura-2000-område væsentligt (jf. habitatbekendtgørelsen). Alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Baggrundsbelastningen i området er 13,4 kg N/ha. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til udbringningspraksis og anvendte teknologier er med til at sikre, at flydende husdyrgødning hurtigt trænger ned i jorden med et reduceret ammoniaktab til følge. Ammoniakdepositionen overstiger ikke 1 kg N/ha i afstande > 10 m fra marken ved udbringning af svingegylle og afgasset gylle. Ved nedfældning er påvirkningen indenfor de 10 meter langt under 1 kg N/ha. (Miljøstyrelsen 2011²)

---

² Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af landbrug, *Ammoniak fra udbringning*

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning.ashx>

Beskyttet Natur

Udbringingsarealerne støder op til følgende § 3 natur; overdrev, fersk eng og strandeng. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med det ansøgte projekt, da der ikke ændres på den nuværende drift af arealerne.

Areal 3-1 og 19-0 er en registreret som § 3 kultureng. Kulturenge må anvendes som udbringingsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Et enkelt areal (mark 28-1) ligger indenfor Natur 2000-område nr. 28. De arealer, der ligger helt eller delvist i internationalt naturbeskyttelsesområde er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b (anmeldeordning ved ændret drift).

For de arealer, der grænser op til beskyttet natur indenfor Natura 2000 område 28, har kommunen kendskab til følgende naturtyper: Strandeng (1330). Denne naturtype har tålegrænseinterval på 30-40 kg N/ha/år og den nedre del af tålegrænsen er ikke overskredet med baggrundsbelastningen. Kommunen har ikke kendskab til andre mere kvælstof følsomme naturtyper på arealer grænsende op til udbringingsarealerne i den ansøgte drift. På denne baggrund vurderes det at naturarealerne kan opretholde gunstig bevaringsstatus på trods af evt. randpåvirkning fra den ansøgte markdrift.

Vandhuller med bræmmekrav

Der forekommer to § 3-beskyttet vandhuller/søer i tilknytning til udbringningsarealerne. De omkringliggende arealer (mark 30-0 for det ene og aftale areal ved Boddum ved det andet) hælder ikke ned mod vandhullerne/søerne og det vurderes derfor at der ikke skal stilles vilkår om ekstra bræmmer. Der gøres opmærksom på, at der omkring vandhuller med til- og afløb gælder 2 m dyrkningsfrie bræmmer.

Ingen af udbringningsarealerne skræner stærkt mod beskyttede naturtyper, herunder vandløb, vandhuller og søer.

Fredede områder og fortidsminder

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen Doverkil, Ydby Skjold, Boddum Bakker, der ligger over 4 km i øst for bedriften.

Fredningen ligger indenfor Natura 2000 område nr. 28: Agger tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø (Habitatområde nr. H28 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F23, F27, F28 og F39). Med henvisning til ovenstående vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området vurderes det, at den ansøgte drift ikke er i konflikt med fredningen.

Beskyttede sten og jorddigerne ændres ikke eller fjernes uden kommunens tilladelse.

Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder, der i kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologiske interesseområder og kystnærhedszone.

I biologiske interesseområder, må der ifølge kommuneplan 2010-2022 ikke gennemføres projekter, der tilsidesætter beskyttelseshensynene for de pågældende områder. Samtidig

må projekterne ikke forhindre, at der på længere sigt kan ske en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer indenfor det udpegede område.

Ammoniak depositionen i forbindelse med det ansøgte projekt vurderes ikke at tilsidesætte beskyttelseshensyn eller forringe den økologiske forbindelse af omtalte biologiske interesseområde. Driften af arealerne vurderes ligeledes ikke at skabe konflikt med beskyttelseshensynene til det biologiske interesseområde, idet anvendelsen af landbrugsjorden indenfor de biologiske interesseområder ikke ændres med det ansøgte projekt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Thisted Kommune vurderer, at belastningen fra udbringning af husdyrgødning ikke har en væsentlig negativ effekt på habitatnaturtyper, § 3 eller § 7 naturtyper. Vurderingen baseres dels på afstanden fra ansøgte marker til beskyttede naturtyper, dels pga. gældende krav til udbringningspraksis og teknologier samt det forhold, at driften af markerne ikke intensiveres i ansøgt drift. Markerne har været i omdrift i en årrække. På baggrund heraf stilles der ikke skærpede vilkår til udbringningsteknologi eller praksis.

Det er derfor kommunens vurdering, at der kan udbringes svinegylle svarende til hvad der er angivet i ansøgningen uden væsentlige kvælstof og fosformæssige påvirkninger af de omkringliggende beskyttede naturtyper og habitatområder. Det vurderes ligeledes, at udvaskningen af kvælstof og fosfor ikke øges, og derfor vil grundvand, vandløb, søer og fjorde ikke påvirkes nævneværdigt. Da projektet ikke medfører en forøgelse af næringsstofftilførslen, forventes det ikke, at internationale naturbeskyttelsesområder påvirkes i et omfang, der vil kunne svække de arter eller naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for områderne.

9 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

9.1 TEKNOLOGIER BAT

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven, skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens anvendelse af teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der derfor foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er der foretaget en vurdering af, begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

I forhold til BAT er der foretaget vurderinger for områderne.: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning.

9.2 ENERGI- OG VANDBESPARENDE FORANSTALTNINGER

Renere teknologi er et bærende element i husdyrgodkendelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre bedre teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på, at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift i forhold til ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, eventuelt sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt minimerer forbruget per produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.

- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Energi

Ansøger:

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde skiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er kunstigt lys i staldene i ca. 4-8 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

I staldene er der undertryksventilation. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold svin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Undertryksventilation er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibeslysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vand

Ansøger:

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (iblødsætning, brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens opfattelse, at der ved den beskrevne drift, er gjort overvejelser om begrænsning af forbrug af vand og energi bl.a. ved regelmæssig kontrol og vedligehold

af særligt energiforbrugende anlæg, såsom ventilationsanlæg i forhold til energi og ved anvendelse af drikkenipler og i blødsætning før rengøring. Forudsat at driften af anlægget lever op til det beskrevne er det derfor Thisted Kommunes opfattelse at der ikke er forhold der taler for skærpede særlige vilkår til driften og at der på ejendommen anvendes BAT indenfor forbrug af vand og energi

9.3 FODRING

Når det gælder svinebrug med hensyn til foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik.

Der findes følgende Teknologiblade indenfor fodring for hver dyretype:

- Råprotein i foder (slagtesvin, smågrise og søer)
- Fosfor i foder (slagtesvin, smågrise og søer)
- Benzoesyre (smågrise)

Ansøger har beskrevet at der på ejendommen sker effektivisering af fodringen, der minimerer udskillelsen af næringsstoffer, hvilket anses for BAT. Der anvendes korrektioner på foder vedr. råprotein samt tilsætning af benzoesyre. Nærmere beskrivelse og vilkår vedr. fodring findes i afsnit om fodring

Ansøger beskriver følgende:

Der er på ansøgningstidspunktet pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring, hvilke er videreført i ansøgningen. Dog kan der i den grad det kan forenes med dyrenes velfærd og sundhed anvendes proteinoptimeret foder ved tilsætning af syntetiske aminosyrer. Der foruden tilsættes fytase indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder. Der anvendes både hjemmeblandet foder og indkøbt færdigfoder (tørfoder).

For at opfylde kravet til om reduktion af ammoniak for udvidelsen er anvendt følgende:

- I soholdet anvendes en gennemsnitlig foderblanding med 129 g råprotein pr. Fes, og 4,35 g fosfor pr. Fes samt benzoesyre.
- Til fodring af sopolte anvendes 2,78 FEsv pr. kg tilvækst, 149 g råprotein og 4,2 g fosfor/FE.
- Til smågrise foderet tilsættes 5 g benzoesyre pr. FEsv.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Miljøstyrelsen har vedtaget vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor gældende for søer, smågrise og slagtesvin. Thisted Kommune har jf. beregninger side 38 vurderet, at bedriften overholder miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier for fosfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den ansøgte drift overholder dermed Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænseværdi bl.a. ved forbedrede fodringsteknologier hvor foderet til søerne og slagtesvinene sammensættes med et mindre fosforindhold end standardfoderindhold, hvorfor der også er stillet vilkår om dette, se afsnittet 5.3 Fodring.

9.4 MANAGEMENT

Management omhandler beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Thisted Kommune har derfor stillet vilkår om, at man på ejendommen skal kunne dokumentere at bortskaffelse af farligt affald sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Dokumentationen kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand). Se nærmere i afsnit 5.6 Affald.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen også som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Ansøger har oplyst at der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen og Thisted Kommune har på den baggrund bl.a. stillet vilkår om opdatering og tilgængeligheden heraf. Se i øvrigt afsnit om driftsforstyrrelser eller uheld.

Ansøger beskriver følgende:

BAT indenfor management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der laves beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Da der er ansatte, udarbejdes der uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.

Der forefindes beredskabsplan i forummet på anlægget.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovennævnte redegørelse og med de stillede vilkår bl.a. til beredskabsplanen vurderer Thisted Kommune, at ansøger opfylder BAT indenfor management.

9.5 STALDTEKNOLOGI

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugsloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af et anlæg, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

I forhold til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), der er BAT- byggebladene og ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltegulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme. Gødningskanaler med skrå har været afprøvet som BAT i Danmark, men vurderes ikke at have betydende effekt.

Endvidere findes der følgende Teknologiblade for hver dyretype:

- Delvist fast gulv (slagtesvin)
- Svovlsyrebehandling af syre (slagtesvin, smågrise, søer)
- Køling af gylle i svinestalde (slagtesvin, smågrise, søer)

Emissionsgrænseværdier ammoniak

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at kommunalbestyrelsen skal sikre sig at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen ved anvendelse af BAT i staldanlægget, der som minimum lever op til de vejledende grænseværdier for ammoniakemissioner.

I vurderingen er anvendt:

Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

- for konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer)
- for konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer)
- for konventionel produktion af slagtesvin 30 – 102 kg (gyllebaserede staldsystemer) omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12 Miljøministeriet, Miljøstyrelsen 2011.

Anvendt BAT

Den nye tilbygning til farestalden etableres med 60 kassestier med delvis spaltegulv.

Eksisterende farestald er indrettet med 150 kassestier med fuldspaltegulv. I samme stald opfedes smågrisene fra 7,4 til 32 kg på delvis spaltegulv.

I de ældre stalde går resten af søerne på delvis spaltegulv samt et par heste og 3 kvier på dybstrøelse.

I den ny drægtighedsstald går søerne løse på delvis spaltegulv.

Derudover anvendes foderkorrektioner og gylleseparation hvorefter fiberfraktionen afsættes udenfor bedriften.

Staldsystem	Antal dyr stk. udvidelse/nudrift	Emissionsgrænseværdi	
		Kg NH ₃ -N pr. dyr	I alt kg NH ₃ -N
Farestald delvis, spaltegulv Drægtighedsstald, delvis spaltegulv	180/30	2,7/3,01	576,3
Farestald, fuldspaltegulv Drægtighedsstald, delvis spaltegulv	0/600	2,7/3,74	2.244
Farestald fuldspaltegulv Drægtighedsstald delvis spaltegulv	90/0	2,7/3,01	243
Smågrise fra 7,2 kg, delvis Spaltegulv	9.700/18.900	0,06/0,071	1.923,9
Slagtesvin, drænet gulv	275	0,29	79,75
Slagtesvin, Delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv	275	0,29	79.75
Vejledende emissionsniveau			5.147
Emissionsniveau ifl. ansøgningen			4.258

Emissionsgrænseværdierne nås ikke i alle eksisterende stalde, og begrundelsen herfor er, at det vil blive uforholdsmæssig dyrt, da det kræver indgreb i gulvkonstruktioner m.m.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Thisted Kommune har beregnet, at den samlede årlige ammoniakemission på anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, er 5.147 kg NH₃-N, mens den samlede ammoniakemission jf. ansøgningen er 4.258 kg NH₃-N årligt. Vejledende emissionsværdier vurderes til at være opfyldt i staldsystemet.

Fravalg af BAT

Ansøger anføre følgende begrundelser for fravalg af BAT:

Gyllekøling

I de eksisterende stalde er gyllekøling fravalgt, idet alene etablering af gylleslanger i selve stalderne vil koste ca. 1200 kr. pr. m² kanalbund for af- og genmontering af inventar, samt rengøring og nedstøbning af gylleslanger i kanalbunde. Forrentning og afskrivning 20 år og 5 % rente = 112 kr. pr. ændret m² pr. år.

Etablering af køleslager i den nyeste drægtighedsstald, smågrisestald og farestald ville være 1800 m² gyllekanal x 1200 kr/m² 2160000 kr

Årlig omkost til staldændring v. 5% rente i 20 år 173200 kr

Etablere varmepumpe 250000 kr

Årlig omkostning ved 5% rente i 20 år + 3% vedligehold/service 27000 kr

Køling af 1800m² med 20W/m x 0,80kr/W el 28800 kr

Sparet omkostning til olie v 100% udnyttelse 13400 l olie á 6 kr. -80400 kr

Årlige omkostning i alt i eksisterende anlæg 148600 kr

Ammoniakemissionen fra de tre eksisterende staldafdelinger er 2873 kg N/år

En besparelse på 20 % ville nedbringe emissionen med 575 kg N: Pris pr kg sparet N vil dermed være 258 kr/kg, ved 100 % udnyttelse af varmeproduktionen, hvilket vurderes uproportionalt.

Etablering af gyllekøling i ny tilbygning ville stort set kun kræve investering i varmepumpen til ca. 150000 kr, men en beregning viser, at der højest forventes en reduktion i ammoniakudledningen svarende til 75 kg N. Prisen herfor vil blive 150 kr. pr. kg sparet N ved 100% udnyttelse af varmen, hvilket vurderes uproportionalt.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt af flere årsager.

- Der separeres og afsættes gyllefiber til biogasanlæg, som ikke vil modtage forsuret gylle.
- Etablering vil kræve ombygning af alle eksisterende stalde gyllekanaler for at overholde krav om minimumsdybde for mindst 50 cm frit rum over gylleoverfladen ved bagskylning, jf. Arbejdstilsynets regler.
- Problemer med holdbarheden af beton ved forsuring

Investeringen i gylleforsuring vurderes også uproportionalt:

Teknisk udstyr investering 1.000.000 kr.

Afskrevet og forrentet over 10 år med 5 % rente og 2 % vedligehold 149500 kr.

Ombygning af 2160 m² gyllekanaler/kummer á 1400 kr. 3 mill

Afskrivning og forrentet med 5% rente i 15 år 289000 kr.

Forsuring af 8000 m³ gylle med 6 kg syre á 1,35 kr/kg 65000 kr

Årlig omkostning ved forsuring efter staldændringer 503500 kr.

Sparet Ammoniakudledning max 2800 kg N. Pris pr. kg 180 kr, hvilket vurderes uproportionalt.

Luftvasker

Luftvasker med syre er fravalgt, da dokumentationen for driftssikkerhed samt holdbarhed over tid mangler. Hertil kommer, at omkostningerne til ændring af eksisterende anlægs ventilationsanlæg vurderes uproportionale i forhold til værdien, idet en ændring af ventilationen vil kræve etablering af et helt nyt ventilationsystem som erstatning for det nuværende, der er relativt nyt. Med en sådan investering vurderes omkostningerne til driften at komme væsentligt over 100 kr. pr. kg sparet N i både sostalde og smågrisestalde. Jf. Miljøstyrelsens beregninger er prisen allerede høj ved nyetablerede anlæg.

Det skal også med i vurderingen, at syrepåvirkningen af inventardele vides at være væsentlig. Det må derfor forventes at specielt ventilationsanlæggets holdbarhed vil være nedsat på grund af nærhed til syren i luftvaskesystemet.

Det skal bemærkes, at staldanlægget, med den tiltag der gøres på foderområdet med reduceret protein til søer og benzoesyre til smågrise samt ved etablering af delvist fast gulv i de nybyggede afdelinger, kan overholde BAT-kravene jf. Miljøstyrelsens vejledende normer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne fodertilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Af de beregnede BAT emissionsniveauer kan det konkluderes at det ansøgte projekt lever op til det beregnede niveau, opnåeligt ved anvendelse af BAT.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

9.6 GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring af husdyrgødning er bl.a. følgende tiltag:

- At man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholderkontrol hvert 10. år.
- At beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner mv.
- At beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog.

Der findes følgende Teknologiblاد:

- Fast overdækning

Ansøger beskriver følgende:

Der er tale om:

- *stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger*
- *lagrene søges tømt hvert år og inspiceres visuelt*
- *beholderens bund og vægge er tætte*

- *der er intet spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør*
- *gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning*

Da alle beholdere kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes på baggrund af ovennævnte redegørelser, at der ikke er forhold der taler for at stille skærpene vilkår til opbevaring af husdyrgødning. Da den ansøgte drift overholder BAT for ammoniakemission, er det Thisted Kommunes vurdering, at der ikke er proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger i at overdække eksisterende gyllebeholdere. Thisted Kommune vurderer, at ansøger opfylder BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning.

9.7 BEDSTE TILGÆNGELIGE UDBRINGNINGSTEKNIK

BAT og godt landmandskab i forhold til udbringning af husdyrgødning er bl.a. følgende tiltag:

- At man afstemmer den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov.
- At udbringning af gødning mm. foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsoptag og størst vækst.
- At man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødning.
- At man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille vejr eller ved direkte nedfældning.
- At tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, og eventuelle skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse og landbrugsmæssig praksis, inklusive eventuelle sædskifter.

Der findes følgende Teknologiblade:

- Nedfældning

Ansøger beskriver følgende:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- *regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),*
- *udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),*

- krav om nedfældning på visse arealer
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, stærkt frossen eller sne-dækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer direkte mod vandløb og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning tilstræbes normalt kun at foregå på hverdage, hvor der er beboelser i nærheden.

Hvor arealer er beliggende indenfor bufferzone til et overdrev, udbringes gyllen ved nedfældning, jf. reglerne herfor.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes på baggrund af ovennævnte redegørelse at der ikke er forhold der taler for at stille skærpende vilkår til udbringning af husdyrgødning. Thisted Kommune vurderer derpå, at ansøger opfylder BAT med hensyn til udbringning af husdyrgødning.

1 0 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0- ALTERNATIVET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger:

Med et sohold på ca. 900 årssøer forventes det at kunne skabe en bæredygtig bedrift. Herved opnås en vis konjunktur uafhængighed. En svinebedrift i denne størrelse kan også tilbyde gode arbejdsvilkår og muligheden for at skaffe arbejdskraft forbedres.

Det er vurderet, at det pågældende anlæg har en god bygningsmæssig kvalitet og de nuværende bygninger kan og skal fungere længst muligt og gerne indtil de er fuldt afskrevet, hvorefter alternativer til fortsat produktion vil blive vurderet i forhold til fremtidens muligheder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placeringen af den nye stald finder Thisted Kommune optimal ift. geneafstand til nabobeboelse, alternative løsninger ville da være udvidelser på andre ejendomme, hvilket ikke vurderes at være rentabelt, da der på ejendommen med få indgreb kan ske udnyttelse af eksisterende anlæg. Endvidere er placeringen af anlægget optimalt ift. udbringningsarealer. Thisted Kommune finder endvidere ansøger med de angivne overvejelser vedr. arbejdsvilkår, arbejdskraft og et generelt ønske om en rentabel produktion, har fundet den bedste løsning med det ansøgte.

1 1 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger:

Stalden tømmes for dyr og foderrester. Gylletankene tømmes. Fortsat anvendelse af anlægget vil dernæst blive vurderet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at de beskrevne forholdsregler ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

1 2 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Der er i nærværende godkendelse stillet en række vilkår vedr. egenkontrol og dokumentation, disse omhandler bl.a. dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald, forskellige registreringer vedr. gyllekølingsanlæggets drift og dokumentation for foderkorrektioner. Ansøger beskriver udover de stillede vilkår, at der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødnings-

planer. Endvidere opgøres vand og energiforbruget årligt i forbindelse med regnskabet og der udarbejdes uddannelses- og træningsprogrammer for de ansatte.

13 OFFENTLIGHEDSFASEN

Projektet er sendt i offentlig forhøring i lokale aviser den 26. januar 2011, med en frist på 4 uger til at komme med bemærkninger.

Der indkom ingen kommentarer til det ansøgte projekt.

Naboer og skønnede parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 20. februar 2012 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Godkendelsen er sendt i 4 ugers offentlig høring i perioden fra 31. marts 2012 til 28. april 2012.

14 SAMLET VURDERING

Thisted Kommune vurderer, at der i denne godkendelse er stillet sådanne vilkår, at den fremtidige drift efter ændringen af produktionen på Skærdalvej 4, 7760 Hurup skønnes at blive på et miljømæssigt tilfredsstillende niveau.

Den samlede vurdering af projektet er, at ændringen af dyreholdet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet.

På trods af udvidelsen i dyreholdet opnås, vha. renoveringer og ammoniakreducerende virkemidler, en tilfredsstillende emission fra anlægget. Totaldepositionen af ammoniak til nærmeste § 7 samt Natura 2000 naturtyper er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Sammenholdt med anlæggets beliggenhed væk fra beskyttede naturtyper vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil kunne påvirke naturområder negativt.

Udvaskningen af kvælstof fra markene øges ikke i et omfang, der vil påvirke hverken grundvand, vandløb, søer eller fjorde nævneværdigt.

Der er et mindre fosforoverskud på markerne, men det forventes ikke at dette vil bevirke en øget tilførsel af fosfor til vandløb, søer eller fjorde i et omfang, der vil påvirke vandområderne nævneværdigt.

Projektet vil ikke medføre en forøgelse af næringsstofftilførselen til internationale naturbeskyttelsesområder i et omfang, der vil kunne svække de arter eller naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for områderne.

Kommunen vurderer derfor, at ændringen ikke vil give nævneværdigt større gener for naboer, eller landskab og natur vil blive påvirket nævneværdigt.

15 OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING

Denne godkendelse kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger efter afgørelsens annoncering. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen. Annonceringen af godkendelsen vil ske i Thisted Dagblad og lokalaviser 31. marts 2012.

En eventuel klage stiles til Natur og Miljøklagenævnet, men tilsendes Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning, miljøafdelingen, Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy som videresender klagen med sagens akter. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Klagefristen udløber 28. april 2012.

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan endvidere indbringes for domstolene jf. Miljøbeskyttelseslovens § 101. En eventuel sag skal være indsendt inden 6 måneder efter annonceringen.

Thisted, den 31. marts 2012.

Med venlig hilsen

Dion Nørgaard

Civilingeniør

telefon: 97 17 22 33

E-mail: dn@thisted.dk

Kopi med kortbilag sendes til:

mlm@landbothy.dk (Landboforeningen)

jkt@sportsfiskerforbundet.dk (Danmarks sportsfiskerforbund)

Natur@dof.dk (Dansk Ornitologisk Forening)

dn@dn.dk (Danmarks Naturfredningsforening)

info@ecocouncil.dk (Det økologiske Råd)

nst@nst.dk (Naturstyrelsen)

natur@dof.dk (Dansk Ornitologisk Forening)

thisted@dof.dk (DOF - Nordvestjylland)

poul-lotte@vip.cybercity.dk (Lokal naturfredningsforening)

poulalstrup@karby.dk (Lokal naturfredningsforening)